

VÄSTERÅS STAD

DOKUMENTATION ORTSDIALOG TORTUNA

NÄR: 24 maj 2018, kl. 18:30-21:30

VAR: Tortunagården

DELTAGARE: ca 50 personer

(politiker och tjänstemän ej inräknade)

Stadsbyggnadsförvaltningen

Västerås Stad

ORTSDIALOG MED FOKUS PÅ VÄSTERÅS LANDSBYGD

Hur ser Västerås kommun ut om tio eller tjugo år? Hur många bor i kommunen och *var* bor alla? I stadens vision *Västerås 2026 – Staden utan gränser* går att läsa att kommunen ska ligga i tätten med världsledande kunskap, men även om engagemang, delaktighet och mångfald i hela kommunen, på landsbygden, i större bostadsområden och vid Mälaren.

Översiktsplan Västerås 2026 är ett av stadens styrande dokument för hur kommunen ska växa och utvecklas och som i sitt innehåll utgår från visionen. Frågor som planen tar upp är var och hur kommunen ska utvecklas genom nya bostäder, platser för näringsliv, gröna områden för rekreation, jordbruksmark och kommunikationer. Här framgår också att en hållbar utveckling i kommunen bygger på att både land och stad utvecklas. Det ska vara möjligt att bo och verka på landsbygden. Det betyder att det ska finnas boende för olika skeden i livet, bra kollektivtrafik, service och närhet till strövområden och rekreation. Platsbundna näringar som jord- och skogsbruk, men även andra typer av näringar ska kunna utvecklas på ett hållbart sätt.

Serviceorter på landsbygden

För att stärka livet på landet, pekar översiktsplanen ut nio stycken så kallade *serviceorter*. Det är i dessa orter som nya bostäder, busslinjer, service och mötesplatser i första hand ska lokaliseras. Genom att medvetet arbeta så, kan förutsättningar för att behålla och utveckla viktiga vardagliga funktioner stärkas. Serviceorterna är Skultuna, Tillberga, Tortuna, Orresta, Irsta, Gäddeholm, Kvicksund, Barkarö och Dingtuna. I sju av dessa genomför nu kommunen en ortsdialogturné. En dialog har redan genomförts i Skultuna och i Kvicksund avslutas en dialog under 2018.

Ortsdialogerna syftar till att öka kunskapen om serviceorterna

För att vet hur serviceorterna kan stärkas, behöver kommunen ha kunskap om hur det är att leva, bo och verka i dem. Experterna på det är förstås de som bor och verkar på orten. Ung

som gammal. Det är skälet till den dialogturné som nu genomförs under 2018 på uppdrag av Byggnadsnämnden i Västerås stad. Slutresultatet är ett samlat underlag där både boende och verksammas erfarenheter fångas upp, tillika kommunens kunskap.

Dokumentation av ortsdialogen i Tortuna

Den 24 maj 2018 bjöd Västerås stad in till en ortsdialog i Tortuna bygdegård. Nästan 50 personer medverkade, samt politiker och tjänstemän från stadens olika förvaltningar. Det här är en dokumentation av mötet i maj. Vår förhoppning är att den ger en god bild av kvällens dialog och vad som på olika sätt *skrevs ned* i både mobiler och på papper. Alla sju ortsdialoger följer samma princip och steg för att de ska kunna jämföras serviceorterna emellan. I innehållsförteckningen på sida 4 framgår också stegen i dialogen och vad som gjordes under respektive steg.

Vad händer nu?

Karta och enkät på stadens hemsida

Fram till den 31 augusti har Tortunabor och verksamma på orten möjlighet att gå in på stadens hemsida¹ och på en karta peka ut platser som de har en särskild relation, tanke eller åsikt om. Kring den 25 augusti lanserar vi också en digital enkät som borrar vidare i frågor som boende, kommunikationer och avfallshantering.

Planeringsunderlag för synpunkter i höst

Under sensommar och tidig höst tar vi fram ett planeringsunderlag om Tortuna. Det vill vi gärna ha synpunkter på, så under två månader kommer det vara möjligt att tycka till om underlaget. Vi skickar ut det till alla som medverkade i ortsdialogen och som också ville ha planeringsunderlaget för synpunkter.

Politisk förankring av planeringsunderlagen våren 2019

När två månader gått, samlar vi ihop alla inkomna synpunkter och ser över och förbättrar planeringsunderlaget. Nästa steg är att förankra underlaget politiskt i Byggnadsnämnden, så att dokumentet får en formell status. Då kan det användas som ett kunskapsunderlag för både mindre och större beslut. En viktig avgränsning i arbetet är att planeringsunderlagen inte kommer att innehålla några mer utvecklade förslag på åtgärder. Fokus är hur den fysiska miljön fungerar utifrån sett utifrån boende och verksammas perspektiv. Arbetet ska vara klart under andra kvartalet 2019.

¹ Västerås stads hemsida: www.vasteras.se/Tortuna

Frågor?

Hör gärna av dig till översiktsplanerare Eva Widergren eller Anna Jägvald på Stadsbyggnadsförvaltningen:

Eva Widergren, eva.widergren@vasteras.se, tfn 021 - 39 35 39

Anna Jägvald, anna.jagvald@vasteras.se, tfn 021 - 39 32 11

Ett varmt tack till alla er som medverkade på dialogen i Tortuna!

INNEHÅLL

Innan mötet startade, fanns det möjlighet att prata kring en mindre utställning som i korta ordalag beskrev Tortuna utifrån ortens historia och statistik. På en karta kunde alla även markera sin favoritplats. Därefter grupperade sig deltagarna vid bord för ca 6-8 personer.

Byggnadsnämndens ordförande Lars Kallsäby (C) hälsade alla välkomna, tjänstemännen presenterade sig och kvällens innehåll beskrevs.

Nedan beskrivs dialogens aktiviteter, vilka syftade till att fånga upp hur deltagarna ser på orten, till exempel hur olika platser på orten används, service, kommunikationer, boende och delaktighet. Allt som finns med i dokumentationen har skrivits ned av deltagarna.

Trivsel och känsla **sid 6**

Dialogen startade med att deltagarna via sina mobiler fick beskriva hur de trivs i Tortuna i skalan; mycket bra, bra eller mindre bra. De fick också beskriva Tortuna med en känsla, vilket redovisas i ett så kallat ordmoln. 39 personer deltog genom ett digitalt s.k. Mentimeterverktyg.

Favoritplats i Tortuna **sid 7**

Deltagarna satte hjärtan på en karta där varje hjärta visar en favoritplats i Tortuna.

Plus och minus **sid 8-9**

Deltagarna fick vid varje bord tillsammans på papper lista de fem mest positiva och fem mest negativa sidorna i Tortuna. Listorna samlades och sattes upp på väggarna. Varje deltagare fick därefter sex stycken ”pluppar” som de fick placera ut som de själva ville, på plus och/eller minuslistorna.

TEMATISKA GRUPPDISKUSSIONER

Andra halvan av dialogen ägnades åt att diskutera fem olika teman. Deltagarna kunde fritt välja de teman som de helst ville prata om. Passet var indelat i tre sessioner, vilket innebar att deltagarna kunde diskutera tre olika teman under sammanlagt 45 minuter.

Tema 1: Aktiviteter **sid.10-12**

Deltagarna diskuterade, skrev och markerade på karta utbudet av aktiviteter i form av stråk och platser.

Tema 2: Civilsamhälle och service **sid.13-14**

Deltagarna diskuterade vilka möjligheter det finns att vara delaktig och engagera sig i bygden, samt tillgängligheter och brister i den kommersiella och offentliga servicen.

Bilder **sid.15**

Tema 3: Näringsliv och boende**sid.16-17**

Deltagarna gav sin syn på hur näringslivet fungerar samt hur boendesituationen ser ut på orten.

Tema 4: Kommunikationer**sid.18-19**

Deltagarna diskuterade hur kommunikationerna (vägar, gång- och cykelvägar, kollaktivtrafik m.m.) fungerar och vad som kan förbättras.

Synpunkter i lådan**sid.20**

Deltagarna fick under dialogen möjlighet att även lämna in övriga synpunkter.

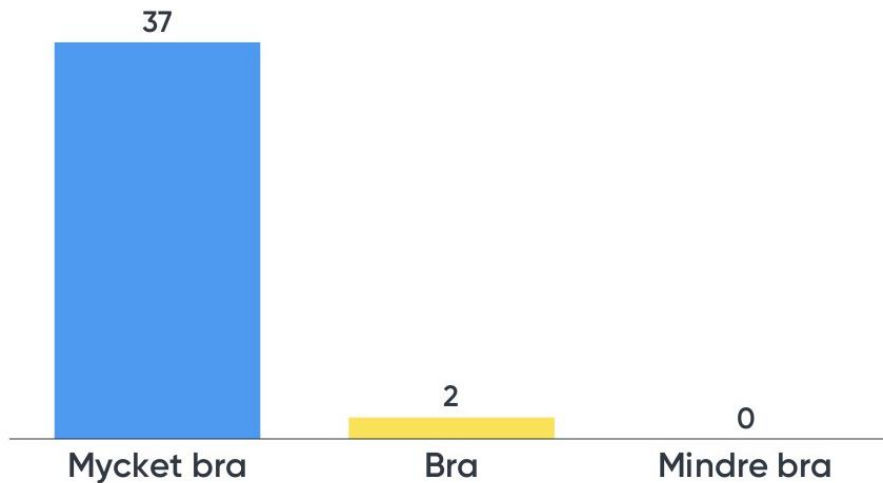
Vad tyckte deltagarna om dialogen?**sid.21**

En enkel utvärdering i form av glad, neutral eller sur min.

Medverkande tjänstemän på ortsdialogen**sid.21**

MENTIMETER

HUR TRIVS DU I TORTUNA?

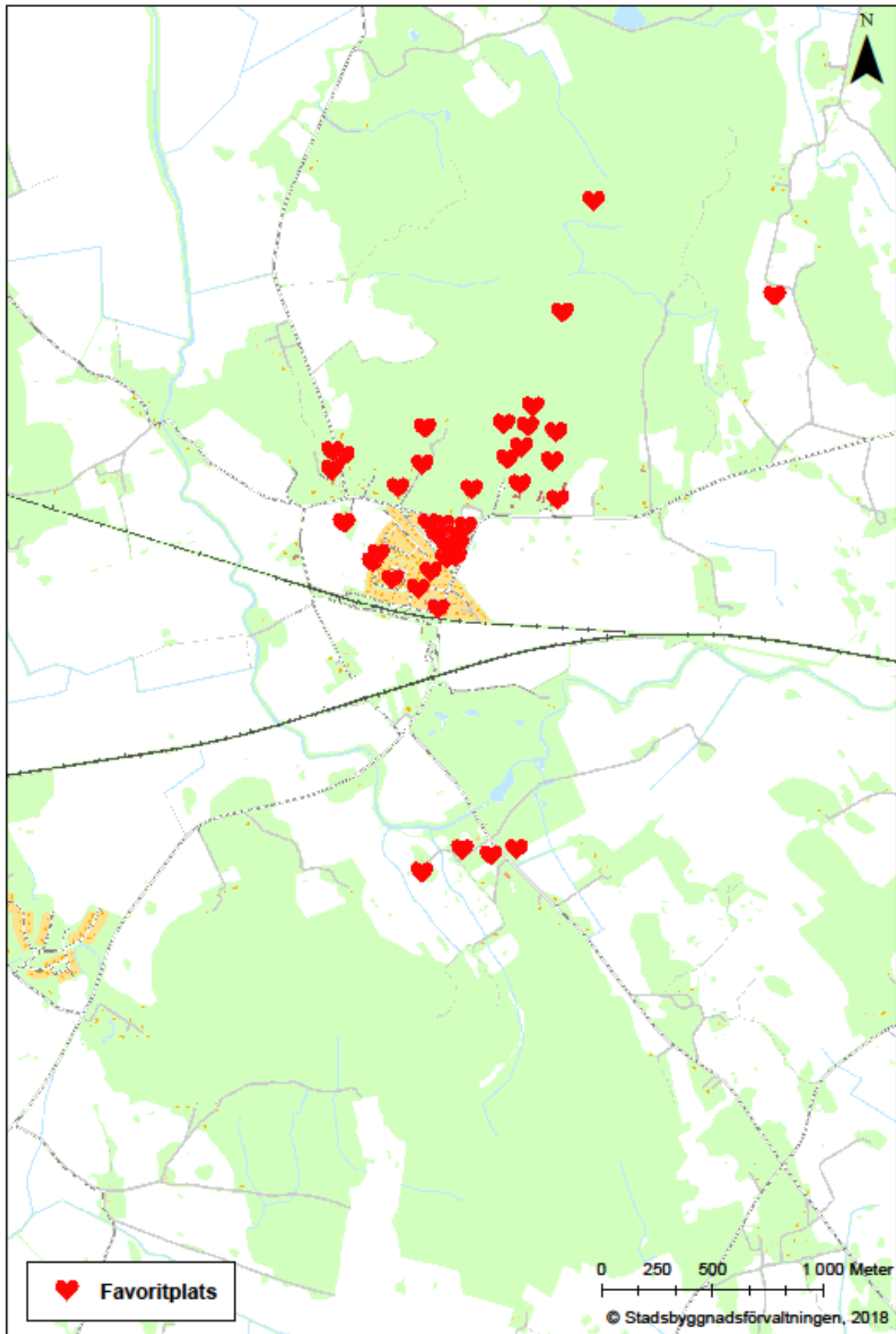

39

BESKRIV TORTUNA MED EN KÄNSLA

FAVORITPLATS I TORTUNA

PLUS

TOPP 5

1. Föreningsliv

2. Skola

3. Närheten till stad

4. Natur

5. Gemenskap

Plansch 1

- 1 Bra skola (3)
- 2 Bra VL kommunikation (1)
- 3 Nära till Västerås & Enköping (5)
- 4 Fungerande föreningar (4)
- 5 Alla hejar på alla (3)

Övriga Styrkor

Rent och fräscht på marken
Naturnära (2)

Plansch 2

- 1 Föreningsliv i bygdegården, är navet i byn (2)
- 2 Bussförbindelse har förbättrats (1)
- 3 Skolan!
- 4 Hälla Kvarn, pizzerian, golfbana
- 5 Kyrkan är fin
- 6 Fotbollsplanen + TSK
- 7 Facebookgruppen "Vi som bor i Tortuna"!

Plansch 4

- 1 Bra skola + förskola (4)
- 2 Lugn & trygg miljö
- 3 Bra föreningsliv
- 4 Närheten till skog & natur (5)
- 5 Närhet till staden

Övriga Styrkor

Social trygghet,
Granssamverkan utan skyltar

Plansch 3

- 1 Lugnt & Fridfullt
- 2 Närhet till natur + staden
- 3 Bra gemenskap + föreningsliv
- 4 Tryggt (1)
- 5 Bra förskola & skola

Plansch 5

- 1 Aktivt föreningsliv (4)
(Hembygdsföreningen, TSK, bygdeföreningen, golfklubben)
- 2 Lugnt & tryggt
- 3 Bättre buskommunikation än tidigare (men inte tillräckligt bra) (1)
- 4 Nära till naturen
- 5 Skolan och barnomsorg finns

Plansch 6

- 1 Gemenskap, alla hälsar (3)
- 2 Landet nära staden (4)
- 3 Skola (Lärartäthet och storlek, engagerad personal) (4)
- 4 Nära till natur
- 5 Föreningslivet (fotbollen, idrottsplats, golfklubben) (2)

Övriga Styrkor

Service (pizzerian + Hälla Kvarn) (1)

MINUS

TOPP 5

1. Cykelvägar

2. Äldreboende

3. Biltrafik

4. Kollektivtrafik

5. Service

Plansch 1

- 1 Saknar cykelbana till Västerås (8)
- 2 Undermåliga busshållplatser (5)
- 3 Saknas äldreboende, hyreslägen. (5)
- 4 Saknas lokal för gymnastiksal (1)
- 5 Parkering/hållplats vid skolan (4)

Övrigt som kan bli bättre

- Återvinningsplatsen skräpig och ful (1)
- Tätare busstrafik
- Röjning av "gamla järnvägen" (1)
- Utfart från Abergå (1)

Plansch 2

- 1 Cykelbana fattas (11)
- 2 Dåliga busstider, behövs minst en i timmen. (3)
- 3 Mycket trafik, kör för fort. Buller, farthinder saknas, tung trafik. (5)
- 4 Säkra busshållplatser saknas (2)
- 5 Ingen belysning i motionsspåret (5)

Övrigt som kan bli bättre

- Dålig uppslutning.
- Klotter (1)

Plansch 3

- 1 Cykelbana (8)
- 2 Gympasal vid skolan (9)
- 3 Aktiviteter (för unga) (11)
- 4 Blandad bebyggelse (2)
- 5 Skolbyggnader

Övrigt som kan bli bättre

- Saknar service (10)
- Vägbulor vid Myrby (8)
- Klockan fem-bussen på efm. saknas (6)

Plansch 4

- 1 Cykelväg: Tortuna – Anundshög (50)
- 2 Vattentrycket (4)
- 3 Macken -> Bensin (2)
- 4 Varierande boenden - man vill stanna kvar i Tortuna när man blir äldre och vill bo mindre (4)
- 5 Cykelväg

Övrigt som kan bli bättre

- Trångt på förskola och skola

Plansch 5

- 1 Cykelbana till Västerås saknas! (3)
- 2 Vattenproblem, dåligt tryck (2)
- 3 Bussförbindelse norra delen (2)
- 4 Klotter! (4)
- 5 Bostäder för äldre saknas (9)

Övrigt som kan bli bättre

- Mer bebyggelse
- Nedskräpning vid gropan (1)
- Skötsel av skolgården
- Underhåll av väg och motionsspår
- Fiber i norra delen (1)
- Is-rink

Plansch 6

- 1 Farlig väg: Anundshög – Tortuna. Cykelbana behövs (12)
- 2 Tung trafik (8)
- 3 Dåligt med saker att göra för tonåringar (2)
- 4 Beroende av bil
- 5 Inget äldreboende (17)

Övriga som kan bli bättre

- Lekplats saknas, ingen affär.
- Bensinpump saknas.

TEMA 1: AKTIVITETER

Vilka områden för utevistelse kan utvecklas och hur?

- Motionsspår: bättre belysning och underlag, samt längre spår
- Cykelspår i skogen
- Idrottsplan med basketkorgar, innebandymål osv
- Lekparken: behöver upprustas och bättre underhåll, gärna med hjälp från kommunen. Även utveckling av lekparken i Abergå
- Utomhusgym bredvid fotbollsplanen
- Området runt fotbollsplanen
- Dra skidspår på golfbanan
- Gymnastiksal vid skolan eller IP kan nyttjas av andra på kvällstid
- Dåligt utrymme vid landsväg för cykel/promenad
- Ramp för cykel/skateboard
- Isbana vid skolan för aktiviteter under vintertid
- Längdhoppsgrop vid befintlig fotbollsplan

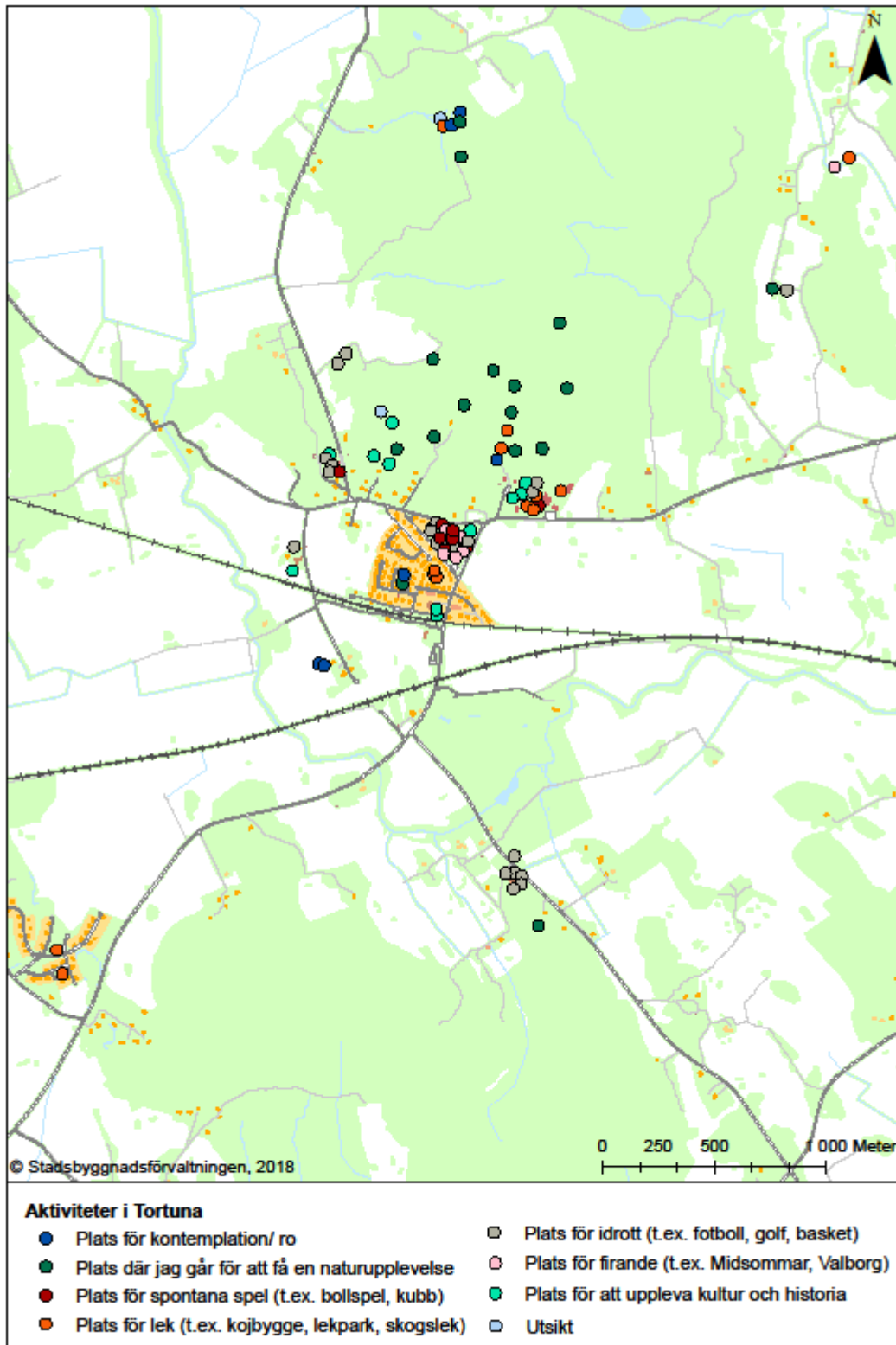
Finns gröna områden som är viktiga att bevara som de är?

- Motionsspår
- Groparna
- Golfbana
- Skogen runt motionsspåret
- Skogen i anslutning till skolan
- Idrottsplatsen
- Skog och natur
- Mysigt med kohagar runt skolgården etc.

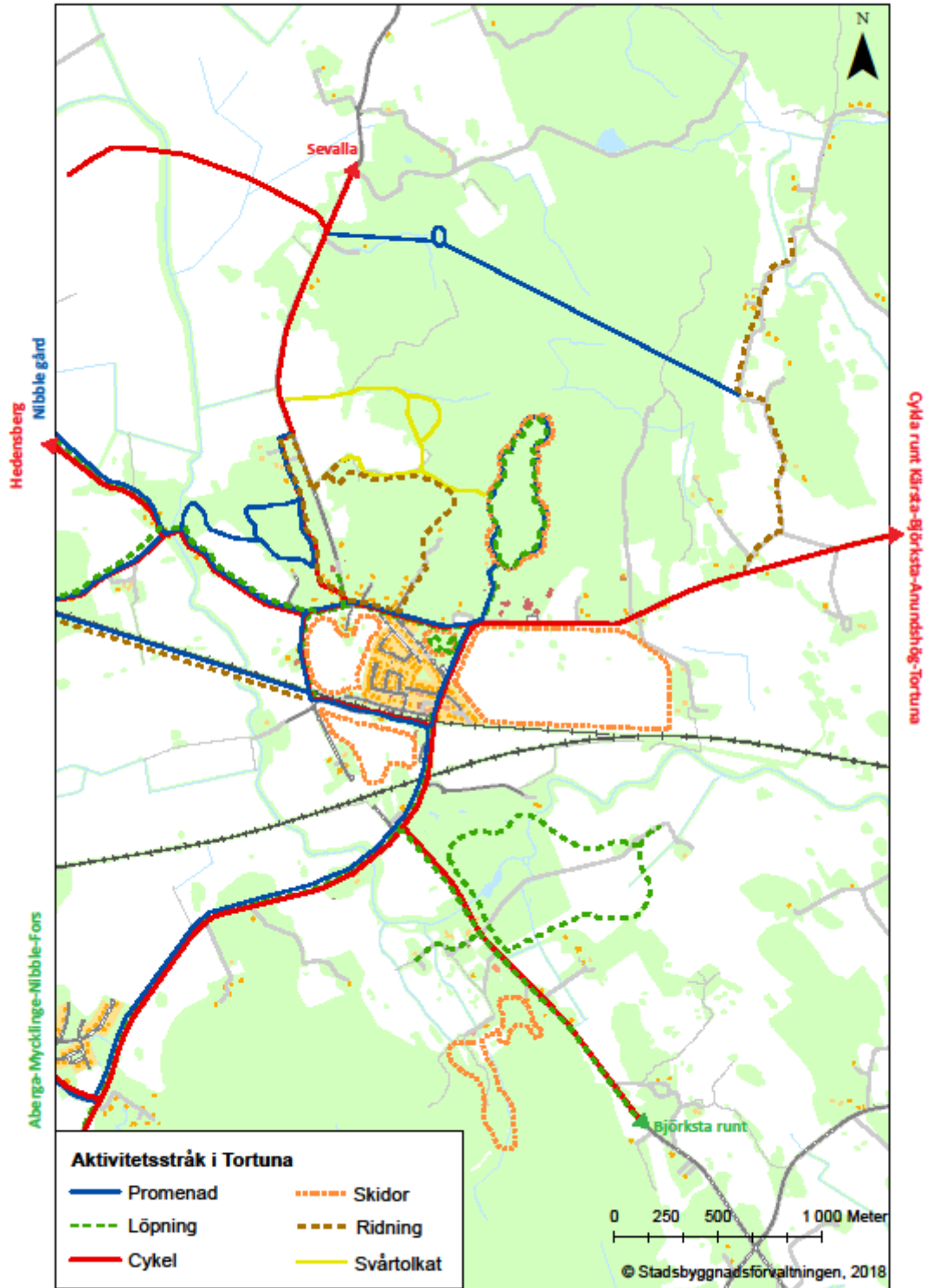
Övriga tankar om lokal utveckling:

- Saknar "fritidsklubb" för mellanstadieeleverna på eftermiddagarna efter skolan. Skolans fritids är bra men riktar sig till lågstadiet. De flesta slutar där efter åk 3
- Allmän skötsel av alla grönytor
- Tyvärr är det väldigt mycket klotter och en del nedskräpning i byn, detta har kommit på senare år och är jättetråkigt
- Boxning för ungdomar 14-20 år i bygdegården. Jag kan träna den (epost angiven)

TEMA 1: AKTIVITETER

TEMA 1: AKTIVITETER

TEMA 2: CIVILSAMHÄLLE OCH SERVICE

DELAKTIGHET OCH ENGAGEMANG

Var träffas ni i Tortuna?

- Bygdegården
- Golfbanan/golfklubben
- Idrottsplatsen
- Skolan/förskolan
- Spåret
- "Tortunarundan"

Hur ser föreningslivet ut?

- Hembygdsföreningen
- Bygdegårdsföreningen
- Idrottsföreningen
- Golfklubben
- Fotbollsklubben
- Kyrkans verksamheter
- Myrby ridskola

Hur ser möjligheten att engagera sig i bygdens utveckling ut?

- Information kommer i brevlådan
- Information i Facebookgruppen: "Vi i Tortuna"
- Tortunas kalender

Förslag på förbättringar

- Bjuda in barn och unga till ortsdialogerna
- Besöka skolan för att fånga in barnens idéer
- Problem med klotter
- Utomhusgym
- Idrottsplan med basketkorgar och innebandymål

TEMA 2: CIVILSAMHÄLLE OCH SERVICE

SERVICE

Vilken offentlig service tycker du är viktigast att ha tillgång till?

- Skola/förskola
- Buss/skolbuss
- Cykelvägar
- Belysning
- Årlig ortsdialog med återkoppling från Västerås politiker

Vad av den offentliga service tycker du är tillgänglig- och var ser du brister?

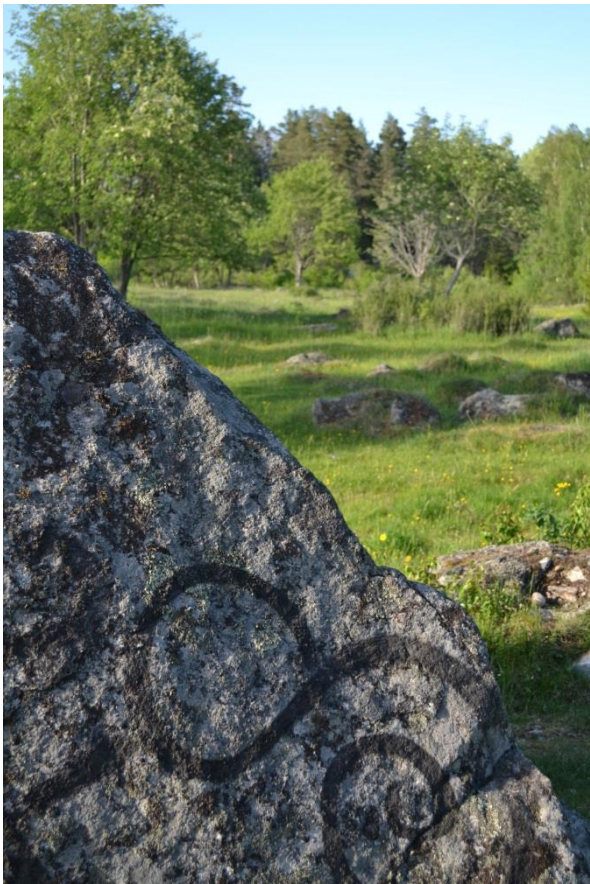
- Saknar fiberutbyggnad

Vilken typ av kommersiell service tycker du är viktigast att ha tillgång till?

- Mindre samlingslokal
- Trygghetsboende
- Postombud
- Apoteksombud

Vad av den kommersiella service tycker du är tillgänglig- och var ser du brister?

- Pizzerian är bra

TEMA 3: NÄRINGS LIV OCH BOENDE

BOENDE

Vilken typ av boende behövs på orten?

- Äldreboende
- Blandad bebyggelse
- Hyreslägenheter
- Trygghetsboende
- Serviceboende
- Små billiga lägenheter för unga
- Ny bebyggelse

Vad tycker du är ett attraktivt boende i Tortuna?

- Inte för små villatomter
- Blandning av nytt och gammalt
- Villor

TEMA 3: NÄRINGSLIV OCH BOENDE

NÄRINGSLIV

Vad är bra med näringslivet i Tortuna idag?

- Småföretagande
- Att fiber finns
- Hällakvarn

Vad skulle kunna bli bättre med näringslivet i Tortuna?

- Fiber i hela Tortuna
- Postombud
- Servicen av livsmedel
- Städhjälp till gropan i Tortuna

Hur får vi fler som besöker Tortuna? Finns besöksmål som kan utvecklas?

- Bostäder för ökad befolkning
- Badplats vid Tortuna IP
- Kyrkan med sina målningar
- Runstenar

TEMA 4: KOMMUNIKATIONER

Kan du lätt ta dig dit du vill till fots, med cykel eller med kollektivtrafik?

- Saknar tågstation i Tortuna
- Nej, cykelvägar saknas
- Fembuss saknas, för få turer överlag
- Nej, hög hastighet på alla landsvägar i kombination med obefintligvägren.
- Inom Tortuna "byn", ja.

Vad skulle behövas för att du skulle ställa bilden hemma och istället ta bussen/cykeln/promenera till ditt mål?

- Upplysta cykelbanor
- Facebookgrupp för samåkning
- Facebookgrupp där en person kan cykla in till stan och en annan kan ta cykeln tillbaka
- Bättre kollektivtrafik
- Bättre cykelkopplingar
- Bättre cykelbana till Västerås
- Busskurer och säkra hållplatser

Finns det några platser/sträckor som inte fungerar bra?

- Saknas cykelväg mellan Anundshög och Aberga samt Aberga och Tortuna
- Saknas belysning på cykelvägen mellan Tortuna och Anundshög
- Hela sträckan Tortuna-Anundshög är otrygg på grund av obefintlig vägren/cykelbana
- Bushållsplatserna har avstigning ner i diket
- Saknas skyltar runt skolan som varnar för lekande barn
- Parkering vid förskolan
- Mycket trafik runt skolan
- Plats för elevernas cyklar vid skolan
- Belysning i motionsspåret + underhåll av spåret
- Utfarten mot Aberga mot Myckelingevägen
- Tung trafik genom byn
- Tjurbovägen-Sevallavägen-Tillbergavägen har för tung trafik. Folk kör för fort. Det är buller och behövs vägbulor.
- Tryggare busshållplatser
- Viadukten över järnvägen är otrygg, speciellt under vintertid
- Överallt där man måste cykla eller gå på landsväg. Det känns farligt då många kör fort, cykelbanor är efterlängtat.
- Farlig sträcka vid Myrby ridskola där det är 50 km/h men respekteras inte, många barn från Tortuna rider där, farligt då ridgrupper måste korsa vägen.

SYNPUNKTER I LÅDAN

Hundrasthage och fler papperskorgar

Synd med allt klotter. Ta bort på skyltar m.m.

Bilpool eller
samåkningsapp?

Barnens trygghet

Vid två tillfällen under period på 3 veckor blev barn i åk 4 attackerade av högskolelever i Tillberga under en skoldag.

- Pojke kallades VIK-BÖG, knuffades till marken och attackerades med sparkar. Fick blåmärken
- Flicka kallades HORA, blev bespottad och sparkad.

Varken Tortuna eller Tillberga verkar ta dessa typer av händelser på allvar.

- Agerar Svagt
- Underlåter att informera om händelser, info kommer från barn eller andra föräldrar.

Föräldrar vill känna barnen är trygga i sin skolmiljö.

Bättre vattentryck ut till Tortuna snarast!

Gärna belysning i motionsslingan!

Cykelväg till Tortuna

Absolut bra för att ta sig till Västerås MEN för min familj en nödvändighet för att barnen skulle kunna cykla till kompisarna i Tortuna och till och från skola. Idag för farligt. (vi bor på andra sidan vägen Abergå)

VAD TYCKTE DELTAGARNA OM DIALOGEN?

Glada miner	37 st	79 %
Netutrala miner	4 st	8,5 %
Sura miner	6 st	12,5 %

Totalt antal röstande: 47 st.

MEDVERKANDE TJÄNSTEMÄN PÅ DIALOGEN

Stefan Brandberg, Kultur-,idrotts- och fritidsförvaltningen

Sofia Uppsäll, Teknik- och fastighetsförvaltningen

Hellman, Per-Inge, Kommunstyrelseförvaltningen

Mia Ståhlberg, Stadsbyggnadsförvaltningen

Sandra Vindelstam, Stadsbyggnadsförvaltningen

Eva Widergren, Stadsbyggnadsförvaltningen